

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROPOS CENTRINIO BANKO NUOMONĖ

2017 m. rugsėjo 20 d.

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012 ir (ES) 2015/2365

(CON/2017/38)

(2017/C 372/05)

Ižanga ir teisinis pagrindas

2017 m. vasario 7 ir 24 d. Europos Centrinis Bankas (ECB) gavo prašymus atitinkamai iš Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Parlamento pateikti nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012 ir (ES) 2015/2365 ⁽¹⁾ (toliau – pasiūlytas reglamentas).

ECB kompetencija teikti nuomonę grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 127 straipsnio 4 dalimi ir 282 straipsnio 5 dalimi, nes pasiūlytame reglamente yra nuostatų, darančių įtaką Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) pagrindiniams uždaviniams nustatyti ir įgyvendinti pinigų politiką ir skatinti sklandų mokėjimų sistemų veikimą pagal Sutarties 127 straipsnio 2 dalies pirmą ir ketvirtą įtraukus ir ECBS uždaviniui prisidėti prie sklandaus politikos, susijusios su rizikos ribojimu pagrįsta kredito įstaigų priežiūra ir finansų sistemos stabilumu, vykdymo pagal Sutarties 127 straipsnio 5 dalį. Vadovaudamasi Europos Centrinio Banko darbo reglamento 17 straipsnio 5 dalies pirmuoju sakiniumi, Valdančioji taryba priėmė šią nuomonę.

1. Bendros pastabos

1.1. ECB tvirtai pritaria Komisijos iniciatyvai sukurti specialią pagrindinių sandorio šalių (PSŠ) gaivinimo ir pertvarkymo Sąjungos sistemą kaip sudėtinį Sąjungos teisinės sistemos dėl finansų rinkų, kuriose PSŠ atlieka svarbų rizikos valdytojų vaidmenį daugelyje rinkos segmentų, elementą. Jų ypatingos svarbos funkcijų tęstinumas yra būtinas Sąjungos finansų sistemos stabilumui ir pinigų politikos perdavimo mechanizmui. ECB visiškai pritaria pasiūlyto reglamento taikymo sričiai, kiek tai susiję su pertvarkymo institucijų kompetencija ir įgaliojimais, PSŠ gaivinimo ir pertvarkymo planais ir sėkmingo pertvarkymo galimybių vertinimais, ankstyvosios intervencijos priemonėmis, pertvarkymo proceso pradžios priešastiniais veiksniais, pertvarkymo priemonėmis ir įgaliojimais, įskaitant Vyriausybės lygmens finansinio stabilizavimo priemones, ir su nuostatomis dėl trečiųjų šalių. ECB taip pat sutinka su pagrindiniu pasiūlyto reglamento tikslu.

1.2. Vis dėlto ECB mano, kad pasiūlytas reglamentas galėtų būti dar patobulintas, ypač keturiose srityse.

1.2.1. Pirma, atsižvelgiant į esminį vaidmenį, kurį atlieka tarpuskaitos dalyviai PSŠ gaivinimo ir pertvarkymo atveju, tarpuskaitos dalyviai privalo sugebėti patikimai įvertinti ir valdyti savo galimas pozicijas pagal pasiūlytą reglamentą. Tuo pat metu iš anksto neįmanoma visiškai numatyti netikėtų rinkos įvykių, lemiančių PSŠ gaivinimą ir pertvarkymą, dėl to pertvarkymo institucijos, modeliudamos savo veiksmus, turi turėti pakankamai lankstumo. ECB siūlo, kad, siekiant geresnės pusiausvyros tarp šių dviejų aplinkybių, pagal pasiūlytą reglamentą: i) prioritetas

⁽¹⁾ COM(2016) 856 final.

gaivinimo procese turėtų būti suteikiamas tokioms nuostolių paskirstymo priemonėms, kurios gali būti tiksliai įvertintos; ii) pertvarkymo institucijos turėtų būti skatinamos pradėti pertvarkymą, jeigu dėl veiksmų, kuriais būtų siekiama atkurti suderintą knygą ir paskirstyti nepadengtus nuostolius, tarpuskaitos dalyviai patirtų didelių ir neprognozuojamų nuostolių; ir iii) būtų nustatomas didesnis *ex ante* skaidrumas dėl pertvarkymo institucijų naudojamų bendrų metodų ir sprendimo priėmimo procesų, kai jos veikia savo nuožiūra pagrindinėse pertvarkymo srityse. Iš esmės, atsižvelgiant į bendrą tikslą – palaikyti finansinį stabilumą Sąjungoje – pertvarkymo institucijos turėtų skirti deramą dėmesį būtinybei sumažinti neigiamo poveikio plitimą PSS dalyviams ir platesnius mastu finansų sistemai.

1.2.2. Antra, vienas iš pagrindinių PSS pertvarkymo tikslų yra užtikrinti PSS ypatingos svarbos funkcijų tęstinumą nesukeliant nuostolių mokesčių mokėtojams. Patikimi susitarimai, kurių tikslas užtikrinti pakankamą privataus sektoriaus lėšų prieinamumą, visiškai paskirstyti finansinius nuostolius pertvarkymo atveju ir papildyti PSS finansinius išteklius, yra itin svarbūs. Kita vertus, bet kokia galima viešo sektoriaus parama turėtų būti svarstoma tik kaip absoliučiai kraštutinė ir laikina priemonė, kad būtų išvengta moralinės rizikos ir būtų nustatytos atitinkamos *ex ante* rizikos valdymo paskatos. ECB mano, kad pasiūlytame reglamente nustatytos apsaugos priemonės turėtų būti sustiprintos šiais būdais: a) pertvarkymo institucijos, planuodamos pertvarkymą ir atlikdamos sėkmingo pertvarkymo galimybės vertinimą, turėtų atidžiai įvertinti PSS pertvarkymo finansavimo susitarimų dydį ir patikimumą, ypač atsižvelgdamos į scenarijus, kai įvykiai peržengia ekstremalias, bet tikėtinas sąlygas, ir turėtų vadovautis bendroju kriterijais grindžiamu principu; b) galimas Vyriausybės lygmens finansinio stabilizavimo priemonių naudojimas, kaip kraštutinė priemonė, turėtų būti naudojamas kartu su visapusiškais ir patikimais susitarimais laiku atgaivinti laikiną finansavimą; ir c) įgyvendinant principą, kad nė vieno kreditoriaus padėtis neturi būti blogesnė, kuriuo siekiama užtikrinti, kad tarpuskaitos dalyvis, PSS akcininkai ar kreditoriai nepatirs didesnių nuostolių pertvarkymo atveju nei būtų patyrę bankroto byloje, turėtų būti remiamasi tikroviškomis prielaidomis dėl veiklos tęstinumo vertės, kurią siekiama išsaugoti pertvarkymo atveju.

1.2.3. Trečia, atskiri susitarimai dėl PSS gaivinimo ir pertvarkymo turėtų būti papildomi horizontaliu bendradarbiavimu, kad būtų užtikrintas jų nuoseklumas ir veiksminga sąveika:

— Reikšmingas PSS gaivinimo ir pertvarkymo rizikos poveikis atsiranda ne tik dėl kiekvienos individualios PSS jos artimiausioms suinteresuotosioms šalims (tai pripažįstama numatant institucijų kolegijų dalyvavimą planuojant gaivinimą, planuojant pertvarkymą ir vertinant sėkmingo pertvarkymo galimybę), tačiau ir dėl kitų PSS, įskaitant tas, kurios veikia skirtingose jurisdikcijose, kadangi jos remiasi tomis pačiomis bankų grupėmis, kurios veikia kaip pagrindiniai tarpuskaitos nariai ir paslaugų teikėjai. Be to, rimti rinkos įvykiai, susiję su PSS žlugimu, pertvarkymo atvejais dėl nario išsipareigojimų neįvykdymo galėtų turėti įtakos kelioms PSS vienu metu. Šiomis aplinkybėmis patikimas gaivinimo ir pertvarkymo planavimas, skirtas išsaugoti Sąjungos finansinį stabilumą, gali būti nepasiektas, jei dėmesys bus kreipiamas tik į atskiras PSS, todėl planavimas turėtų būti koordinuojamas tarp Sąjungos PSS.

— Taip pat reikia pripažinti esant glaudžią PSS gaivinimo ir pertvarkymo tarpusavio priklausomybę, nes gaivinimo planavimas yra neatskiriama PSS pertvarkymo planavimo dalis. Be to, gaivinimo planavimui gali tiesiogiai turėti įtakos pertvarkymo planavimas priemonėmis, kuriomis siekiama pašalinti galimas pertvarkymo kliūtis. Gaivinimo planai ir susiję sutartiniai susitarimai tarp PSS ir tarpuskaitos dalyvių vaidina svarbų vaidmenį nustatant, kad pertvarkymo atveju nė vieno kreditoriaus padėtis nebūtų blogesnė už padėtį bankroto atveju. Galiausiai, iš anksto neįmanoma visiškai tiksliai apibrėžti ribos tarp gaivinimo ir pertvarkymo. Šiomis aplinkybėmis ECB mano, kad Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai (EVPRI) turėtų būti patikėta kurti visaapimančią požiūrį dėl Sąjungos centrinės tarpuskaitos sistemos galimybės atlaikyti galimus visai sistemai svarbius įvykius, kurie peržengia ekstremalias, bet tikėtinas sąlygas, ir kuri apima abu gaivinimo ir pertvarkymo scenarijus. Vykdydama šį uždavinį, EVPRI turėtų glaudžiai bendradarbiauti su ECBS, įskaitant ECB, kai jis vykdo savo su rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros uždavinius, ir Europos bankininkystės institucija (EBI), atsižvelgiant į svarbias PSS gaivinimo ir pertvarkymo pasekmes centriniams bankams, kai jie veikia kaip emisijos centriniai bankai ir priežiūrintys subjektai, ir bankų priežiūros institucijoms.

- 1.2.4. Ketvirta, kadangi centrinė tarpuskaita tampa vis labiau tarpvalstybinė, o rinkoje vyrauja stipri konkurencija, būtinos vienodos sąlygos visoms PSŠ. Nors PSŠ ir pertvarkymo institucijoms turėtų būti suteikta pakankamai lankstumo ir teisė veikti savo nuožiūra kuriant atitinkamai individualius gaivinimo ir pertvarkymo planus, vis dėlto atsižvelgiant į jų konkrečius poreikius ir aplinkybes, reikia išlaikyti gaivinimo ir pertvarkymo planų nuoseklumą, kiek tai susiję su naudojamų metodų išsamumu ir griežtumu. Todėl tokie planai turėtų atitikti atitinkamus tarptautinius standartus⁽²⁾. Šiomis aplinkybėmis ECB siūlo sustiprinti pasiūlytą reglamentą ir labiau suderinti Sąjungos PSŠ gaivinimo ir pertvarkymo planų turinį ir sėkmingo pertvarkymo galimybės vertinimą su tuo, dėl ko jau buvo sutarta ir (arba) vis dar yra diskutuojama tarptautiniu lygiu.
- 1.3. Pasiūlytas reglamentas taikomas visoms Sąjungos PSŠ, nepriklausomai nuo to, ar jos turi banko licenciją, ar ne. Nors ECB iš principo ir pritaria šiam požiūriui, tačiau, atsižvelgiant į kredito įstaigų ypatumus, mano esant naudinga toliau įvertinti, ar tam tikri paaiškinimai dėl reglamento taikymo PSŠ, kurios turi banko licenciją, galėtų būti naudingi, pavyzdžiui, kylant galimiems klausimams dėl dalyvių indėlių, saugomų Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/49/ES⁽³⁾, vertinimo PSŠ gaivinimo ar pertvarkymo procese.
- 1.4. 2017 m. birželio 13 d. Europos Komisija paskelbė pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010⁽⁴⁾ (EVPRI reglamentas) bei Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012⁽⁵⁾ (ERIR reglamentas) dėl Sąjungoje įsteigtų PSŠ leidimų suteikimo procedūrų bei jose dalyvaujančių institucijų ir jų priežiūros, įskaitant emisijos centrinio banko vaidmens stiprinimą dėl tam tikrų aspektų, susijusių su PSŠ priežiūra, ir PSŠ vykdomojo organo įsteigimą EVPRI Priežiūros taryboje⁽⁶⁾. ECB pabrėžia, kad ši nuomonė grindžiama dabartine Sąjungos teisine aplinka ir nedaro poveikio ECB pozicijai dėl galimų priemonių ateityje, kuriomis būtų stiprinamos PSŠ priežiūros funkcijos ir atitinkamo emisijos centrinio banko uždaviniai Sąjungos lygmeniu. Tai nurodęs ECB sutinka, kad gali būti reikalingi tikslingai pakeitimai, kuriais būtų atsižvelgiama į naują PSŠ vykdomojo organo vaidmenį kolegijose pagal ERIR reglamentą ir vėliau pertvarkymo kolegijose. Be to, ECB visiškai pritaria požiūriui, kad baigiant rengti pasiūlytą reglamentą Komisija, Taryba ir Europos Parlamentas atidžiai vertins galimą PSŠ vykdomojo organo vaidmenį, kuriuo būtų skatinamas visų PSŠ gaivinimo ir pertvarkymo planų nuoseklumas ir veiksminga sąveika, stebimos ir mažinamos jų bendros rizikos pasekmės Sąjungos finansiniam stabilumui, kaip nurodyta ECB pastabose 1.2.3 ir 1.2.4 dalyse.

2. Konkrečios pastabos

2.1. Centrinųjų bankų dalyvavimas gaivinime ir pertvarkyme

2.1.1. Susitarimai centriniam bankams įtraukti

Galimas PSŠ žlugimas reikštų didelę finansinę riziką, kuri, jei nebūtų laiku ir veiksmingai suvaldyta, galėtų sukelti rimtas grėsmes susijusioms finansų rinkų infrastruktūroms ir finansinėms institucijoms, dalyvaujančioms ar teikiančioms paslaugas PSŠ, ir galiausiai galėtų sukelti grėsmę tiek finansiniam, tiek pinigų stabilumui. Atitinkami PSŠ

⁽²⁾ Dėl finansų rinkos infrastruktūrų gaivinimo tarptautinių standartų žr. Tarptautinių atsiskaitymų banko (angl. *Bank for International Settlements*, BIS) Mokėjimo ir rinkos infrastruktūros komiteto (angl. *Committee on Payments and Market Infrastructures*, CPMI) ir Tarptautinės vertybinių popierių komisijų organizacijos (angl. *International Organization of Securities Commissions*, IOSCO) valdybos ataskaitą „Finansų rinkos infrastruktūrų gaivinimas – patikslinta ataskaita“ (angl. *Recovery of financial market infrastructures – Revised Report*) (2017 m.), paskelbta BIS interneto svetainėje www.bis.org. Dėl finansų rinkos infrastruktūrų pertvarkymo tarptautinių standartų žr. Finansinio stabilumo valdybos (FSV) gairės, įtvirtintas I priedo II priedėlyje – Finansų rinkos infrastruktūrų ir FMI dalyvių pertvarkymas (angl. *Resolution of Financial Market Infrastructures (FMIs) and FMI Participants*), kurios pridėtos prie dokumento „Pagrindiniai veiksmingų finansų įstaigų pertvarkymo režimų elementai“ (angl. *Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions*) (2014 m.), paskelbta FSV interneto svetainėje www.fsb.org. 2017 m. liepos mėn. buvo išleistos išsamesnės FSV gairės, įtvirtintos dokumente „Gairės dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo planavimo“ (angl. *Guidance on Central Counterparty Resolution and Resolution Planning*). Šis dokumentas taip pat paskelbtas FSV interneto svetainėje.

⁽³⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/49/ES dėl indėlių garantijų sistemų (OL L 173, 2014 6 12, p. 149).

⁽⁴⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

⁽⁵⁾ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (OL L 201, 2012 7 27, p. 1).

⁽⁶⁾ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija), ir Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 nuostatos dėl pagrindinių sandorio šalių leidimų suteikimo procedūrų bei jose dalyvaujančių institucijų ir trečiųjų šalių pagrindinių sandorio šalių pripažinimo reikalavimų, COM(2017) 331 final.

gaivinimo ir pertvarkymo susitarimai, kuriais būtų užtikrinama, kad kelias šiai rizikai būtų užkirstas laiku ir veiksmingai, yra tiesiogiai susiję su centrinių bankų uždaviniais apibrėžti ir įgyvendinti pinigų politiką, skatinti sklandų mokėjimo sistemų veikimą, prisidėti prie finansinio stabilumo ir, jei taikoma, prižiūrėti kredito įstaigas. Be to, centrinių bankų vaidmuo turėtų būti reikšmingas tiek dėl PSŠ gaivinimo ir pertvarkymo strategijų parengimo, tiek ir vykdymo, kai jie veikia kaip: a) prižiūrintys subjektai; b) ypatingos svarbos mokėjimo ir atsiskaitymo paslaugų PSŠ teikėjai; ir c) galimi likvidumo teikėjai PSŠ ir (arba) pagrindiniams tarpuskaitos nariams, kai likvidumas teikiamas atitinkamo centrinio banko nuožiūra ir pagal atitinkamas taisykles.

ECB pabrėžia būtinybę, kad pasiūlyto reglamento tikslais EVPRI bendradarbiautų ne tik su Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EDPPI) ir su EBI, bet ir su ECB/ECBS, kiek tai susiję su ECBS uždavinių apibrėžti ir įgyvendinti pinigų politiką bei skatinti sklandų mokėjimo sistemų veikimą ir ECB uždavinių dėl su rizikos ribojimu pagrįsta kredito įstaigų priežiūra vykdymu⁽⁷⁾. Šiuo požiūriu ES emisijos centriniai bankai ir PSŠ priežiūros institucijos turėtų horizontaliai bendradarbiauti dėl PSŠ gaivinimo ir pertvarkymo tarp Sąjungos PSŠ, kaip paaiškinta 2.2 dalyje, ir dalyvauti rengiant techninius reguliavimo standartus (TRS) dėl pertvarkymo planų ir sėkmingo pertvarkymo galimybes vertinimų techninių detalių ir pertvarkymo kolegijų veikimo, kaip nurodyta 2.2, 2.4 ir 2.5 dalyse.

2.1.2. Balsavimo tvarka pertvarkymo kolegijose

Pagal pasiūlyto reglamento 4 straipsnio 1 ir 2 dalis pertvarkymo institucija įsteigia ir valdo pertvarkymo kolegiją, kurią sudaro, be kitų narių, „finansinių priemonių, kurių tarpuskaita atliekama, pagrindinių Sąjungos valiutų emisijos centriniai bankai“⁽⁸⁾ ir „kompetentingos institucijos, atsakingos už pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitos narių, kurie yra įsteigti trijose valstybėse narėse, kurių bendri įnašai į pagrindinės sandorio šalies išpareigojimų neįvykdymo fondą yra didžiausi, priežiūrą“⁽⁹⁾.

Tais atvejais, kai Eurosistemos centriniai bankai, kurie kartu sudaro euro emisijos centrinį banką, atstovaujami ECB arba nacionalinio centrinio banko (NCB), o su rizikos ribojimu pagrįsta kredito įstaigų, kurios yra reikšmingos PSŠ tarpuskaitos narės, priežiūrą atlieka ECB, turėtų būti suteikiami atskiri balsai dėl šių dviejų funkcijų. Kaip ECB jau pabrėžė⁽¹⁰⁾, šios dvi funkcijos yra skirtingos ir jomis siekiama skirtingų tikslų, kaip tai atspindėta atskiriant ECB veiklą pinigų politikos ir su rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros srityse.

2.1.3. Centriniai bankai kaip tarpuskaitos dalyviai

Pasiūlytame reglamente⁽¹¹⁾ nustatomos PSŠ, turinčių leidimą pagal Reglamentą (ES) Nr. 648/2012, gaivinimo ir pertvarkymo taisyklės ir procedūros. Kaip logiška pasekmė, jo nuostatos taikomos ne tik PSŠ, bet ir PSŠ tarpuskaitos dalyviams, t. y. tarpuskaitos nariams ir klientams⁽¹²⁾. Kiek tai susiję su jų veikla pagal Sutartį ir nacionalinius teisės aktus, ECBS nariai gali veikti ir kaip tarpuskaitos nariai, ir kaip klientai. Jeigu pertvarkymo institucijos savo nuožiūra nuspręstų panaudoti pozicijų ir nuostolių paskirstymo priemones pagal pasiūlytą reglamentą, tai reikštų, kad centriniai bankai, veikiantys kaip PSŠ tarpuskaitos nariai ar klientai, kiek tai susiję su jų teisės aktais nustatytais operacijoms, būtų įtraukti į finansinių nuostolių pasidalijimą. Tai reikštų, kad yra rizika, kad tokie nuostoliai galėtų pakenkti centrinio banko balanso pozicijai ir jo reputacijai. Be to, pasiūlyta sistema turėtų atsižvelgti į centrinių bankų, kaip PSŠ tarpuskaitos dalyvių, specialius ypatumus turint omenyje pagrindinę galimo PSŠ žlugimo priežastį, t. y. vieno ar daugiau jos tarpuskaitos narių išpareigojimų neįvykdymą. Centriniai

⁽⁷⁾ Žr. 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1024/2013, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (OL L 287, 2013 10 29, p. 63).

⁽⁸⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 4 straipsnio 2 dalies h punktą.

⁽⁹⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 4 straipsnio 2 dalies c punktą.

⁽¹⁰⁾ Žr. ECB atsakymą dėl Komisijos konsultacijos dėl Europos rinkos infrastruktūrų reglamento (ERIR) peržiūros, paskelbta ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu.

⁽¹¹⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 1 straipsnį.

⁽¹²⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 2 straipsnio 17 punktą.

bankai skiriasi nuo kitų PSŠ tarpuskaitos dalyvių, nes centriniai bankai pagal apibrėžimą yra mokūs ir nelinkę žlugti dėl jų specialaus statuso, kuris susijęs su jų viešosios teisės pobūdžio įgaliojimais. Kadangi centriniai bankai kaip PSŠ tarpuskaitos dalyviai kelią ribotą riziką, kai kurios PSŠ leis centriniams bankams būti tarpuskaitos nariais pagal pakeistas sąlygas. Todėl sunku sutikti, kad PSŠ tarpuskaitos dalyviai tokie kaip centriniai bankai, kurie nesukelia jokios rizikos PSŠ, kuriose jie dalyvauja, turėtų prisiimti sąnaudas, susijusias su tokiu PSŠ žlugimu, įskaitant pertvarkymo atvejus. Galiausiai pasiūlyto reglamento tikslų nuoseklumo prasme svarbu išvengti moralinės rizikos klausimų iškėlimo arba netinkamo centrinių bankų vaidmens supratimo. ECBS narių pozicijų žlungančios PSŠ atžvilgiu padidėjimas prieštarautų pasiūlyto reglamento esmei, kuriuo siekiama užkirsti kelią mokesčių mokėtojų lėšų naudojimui, kad būtų išvengta PSŠ žlugimo. Dėl to ECB siūlo, kad ECBS nariams, kai jie veikia kaip PSŠ tarpuskaitos dalyviai, nebūtų taikomos pasiūlyto reglamento 28–31 straipsniuose nurodytos pozicijų ir nuostolių paskirstymo priemonės.

2.1.4. Centriniai bankai kaip pertvarkymo institucijos

Pasiūlytame reglamente nustatyta, kad NCB gali būti paskirti kaip PSŠ pertvarkymo institucijos⁽¹³⁾. Tuo pat metu NCB teisės aktais yra nustatytas vaidmuo ne tik dalintis atitinkama patirtimi dėl finansų rinkų infrastruktūros, bet ir skatinti sklandų mokėjimo sistemų veikimą ir prisidėti prie sklandaus politikos, susijusios su finansų sistemos stabilumu, vykdymo. Nepaisant šio teisės aktais nustatyto vaidmens, tais atvejais, kai, remiantis pasiūlytu reglamentu, valstybė narė paskiria NCB kaip PSŠ pertvarkymo instituciją, ECB turėtų įvertinti tokio pasiūlyto uždavinio pavidimo NCB konkrečias sąlygas atsižvelgdamas į piniginio finansavimo draudimą pagal Sutarties 123 straipsnį⁽¹⁴⁾.

Be to, nors pagal pasiūlytą reglamentą NCB, veikiančiam kaip pertvarkymo institucijai, gali priklausyti, visiškai ar iš dalies, laikina PSŠ⁽¹⁵⁾, NCB negali prisiimti arba finansuoti jokių laikinos PSŠ išsipareigojimų. NCB, kaip tokio subjekto savininko, vaidmuo bet kokiomis aplinkybėmis privalo atitikti piniginio finansavimo draudimą pagal Sutarties 123 straipsnį ir jis privalo vykdyti savininko funkcijas nedarydamas poveikio savo finansiniam ir instituciniam nepriklausomumui⁽¹⁶⁾. Lygiai taip pat ECB pabrėžia, kad atsižvelgiant į Sutarties 123 straipsnį, kuriuo draudžiamas, *inter alia*, viešojo sektoriaus išsipareigojimų trečiosioms šalims finansavimas, NCB negali finansuoti jokių papildomo finansavimo susitarimų⁽¹⁷⁾, kurie laikomi būtinais užtikrinti veiksmingą pertvarkymo priemonių naudojimą⁽¹⁸⁾. Tai nedaro poveikio centrinių bankų įgaliojimams savarankiškai ir visiškai savo nuožiūra bei atskirai nuo jų galimo pertvarkymo institucijos vaidmens nuspręsti dėl centrinio banko likvidumo teikimo mokiems subjektams, vadovaujantis atitinkamomis taisyklėmis ir laikantis apribojimų, nustatytų remiantis piniginio finansavimo draudimu pagal Sutartį.

2.2. ERIR kolegijos, pertvarkymo kolegijos ir EVPRI pertvarkymo komitetas

ECB pritaria bendrai ERIR kolegijų ir pertvarkymo kolegijų veikimo sistemai, kiek tai susiję su bendradarbiavimu gaivinimo planavimo, pertvarkymo planavimo, sėkmingo pertvarkymo galimybės vertinimų ir pertvarkymo srityse. Tačiau esant poreikiui veiksmingai įtraukti centrinius bankus ir bankų priežiūros institucijas į PSŠ gaivinimo ir pertvarkymo strategijų kūrimą ir vykdymą, ECB rekomenduoja, kad TRS, kuriais nustatomas pertvarkymo kolegijų veikimas, turėtų būti rengiami glaudžiai bendradarbiaujant su ECBS, įskaitant ECB, kai jis vykdo savo su rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros uždavinius, ir EBI.

Be to, kaip nurodyta 1.2.3 dalyje, susitarimai dėl kolegijų individualių PSŠ lygmeniu turėtų būti papildomi horizontalia struktūra, kad būtų apsvarstyti kitoms Sąjungos PSŠ skirti gaivinimo ir pertvarkymo susitarimai. Tam, kad būtų skatinamas Sąjungos PSŠ gaivinimo ir pertvarkymo susitarimų metodų nuoseklumas ir veiksminga sąveika, EVPRI, atlikdama reguliarią testavimą nepalankiomis sąlygomis ir imituodama krizę dėl galimų sisteminių nepalankių įvykių, turėtų įvertinti PSŠ gaivinimo ir pertvarkymo susitarimus, kiek tai susiję su jų

⁽¹³⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 3 straipsnio 1 dalį.

⁽¹⁴⁾ Žr. Nuomonės CON/2017/2 2.2 ir 2.3 dalis. Visos ECB nuomonės skelbiamos ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu.

⁽¹⁵⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 42 straipsnio 2 dalį.

⁽¹⁶⁾ Žr. 2012 m. lapkričio 29 d. Europos Centrinio Banko nuomonės CON/2012/99 dėl pasiūlymo dėl direktyvos, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema (OL C 39, 2013 2 12, p. 1), 3.3 dalį.

⁽¹⁷⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 44 straipsnį.

⁽¹⁸⁾ Žr. Nuomonės CON/2012/99 3.4 dalį.

bendru poveikiu Sąjungos finansiniam stabilumui. Atsižvelgiant į PSŠ gaivinimo ir pertvarkymo procesų ypatumus, yra pagrindo vykdyti bendrą PSŠ gaivinimo ir pertvarkymo susitarimų poveikio vertinimą. Priešingai nei galiojantys susitarimai dėl bankų, PSŠ pertvarkymas itin priklauso nuo gaivinimo proceso. Pagal pasiūlytą reglamentą pertvarkymo institucijos, prieš panaudodamos bet kurias pertvarkymo priemones, privalo užtikrinti, atsižvelgiant į tam tikras leidžiančias nukrypti nuostatas, kad būtų įgyvendinti PSŠ galiojantys ar neįgyvendinti sutartiniai įsipareigojimai ⁽¹⁹⁾. Be to, jei pertvarkymo procese dėl nukrypimo nuo PSŠ veiklos taisyklių jų tarpuskaitos narių padėtis taps blogesnė, nei būtų buvusi likvidavimo procese, jie turės teisę į kompensaciją ⁽²⁰⁾.

Priešingai nei bankai, PSŠ pačios neprisiima finansinės rizikos, tačiau ją valdo savo tarpuskaitos narių vardu, tuo tarpu pozicijų ir nuostolių paskirstymo priemonės iš esmės priklauso nuo PSŠ tarpuskaitos narių. Šiomis aplinkybėmis PSŠ priežiūros institucijos ir pertvarkymo institucijos bei bankų priežiūros institucijos turėtų glaudžiai bendradarbiauti planuodamos gaivinimą ir pertvarkymą, kad užtikrintų, kad bankai galėtų deramai pasirengti ir valdyti susijusius įsipareigojimus, kartu taip pat sumažinant riziką, kad dėl PSŠ gaivinimo ir pertvarkymo galėtų kilti neigiamas ir plintantis poveikis platesniu mastu finansų sistemoje. Panašiai reikia glaudžiai koordinuoti veiksmus su centriniais bankais, kai jie veikia kaip emisijos centriniai bankai ir priežiūros institucijos, kaip nurodyta 2.1.1 dalyje. Todėl vykdydama savo horizontalius uždavinius, susijusius su gaivinimo ir pertvarkymo planavimu, EVPRI turėtų bendradarbiauti su ECBS ir bankų priežiūros institucijomis, įskaitant ECB, kai jis vykdo savo su rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros uždavinius. Atitinkamai pasiūlytame reglamente turėtų būti nustatytas bendro pobūdžio reikalavimas EVPRI bendradarbiauti su ECBS.

Galiausiai po to, kai bus baigta dabartinė Sąjungos teisės aktų PSŠ priežiūros srityje peržiūra, kuri buvo pradėta 2017 m. birželio 13 d. Komisijai paskelbus pasiūlymą, gali iškilti būtinybė peržiūrėti ECB poziciją dėl institucijos, kuriai turėtų būti suteikti įgaliojimai atlikti horizontalių PSŠ gaivinimo ir pertvarkymo vertinimą.

2.3. Gaivinimo planavimas

2.3.1. Gaivinimo planų turinys

Gaivinimo planų turinys pagal pasiūlytą reglamentą turėtų būti išsamesnis. Konkrečiai pagrindinis gaivinimo planavimo tikslas turėtų būti tiesiogiai nurodytas taip, kad būtų užtikrinta, jog egzistuoja gaivinimo priemonių rinkinys, kuris leidžia išsamiai ir veiksmingai PSŠ paskirstyti visus nepadengtus nuostolius ir padengti likvidumo trūkumus, spręsti nesubalansuotų pozicijų klausimą ir papildyti finansinius išteklius, įskaitant PSŠ nuosavą kapitalą, kad ji galėtų toliau teikti ypatingos svarbos paslaugas.

Pasiūlyto reglamento nuostatas dėl pertvarkymo planų turinio ⁽²¹⁾ iš esmės atitiktų reikalavimas, kad PSŠ bent jau turėtų atskirti, taip pat ir savo gaivinimo planuose, galimus nepalankiausių sąlygų scenarijus, kurie susiklosto dėl tarpuskaitos narių įsipareigojimų neįvykdymo, ir tuos, kuriuos lemia kitos priežastys, ir apsvarstyti tokių gaivinimo scenarijų derinį ir galimus sisteminius įvykius. Kiek tai susiję su nuostoliais, kylančiais dėl įsipareigojimų neįvykdymo, bus svarbu užtikrinti, kad minėti scenarijai yra pakankamai nepalankūs ir todėl PSŠ turėtų atsižvelgti į daugiau nei dviejų savo didžiausių tarpuskaitos narių galimą įsipareigojimų neįvykdymą. Kalbant apie nuostolius, kurie nėra susiję su įsipareigojimų neįvykdymu, PSŠ, vadovaudamosi CPMI ir IOSCO parengta 2017 m. ataskaita dėl pertvarkymo ⁽²²⁾, turėtų aiškiai apsvarstyti investicijų nuostolius, bendrus veiklos nuostolius ir, kai taikytina, riziką, susijusią su trečiųjų šalių negalėjimu atlikti ypatingos svarbos funkcijų pagrindinėms sandorio šalims.

Be to, atsižvelgiant į pasiūlyto reglamento reikalavimus pertvarkymo planams ⁽²³⁾, turėtų būti aiškiai pabrėžta, kad gaivinimo planuose turi būti atsižvelgta ne tik į tai, kad nebus teikiama nepaprastoji viešoji finansinė parama, bet kad nebus ir centrinio banko skubios pagalbos likvidumui padidinti ar centrinio banko pagalbos likvidumui padidinti, teikiamos nestandartinėmis užtikrinimo, termino ir palūkanų normų sąlygomis.

⁽¹⁹⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 27 straipsnio 3 ir 4 dalis.

⁽²⁰⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 27 straipsnio 5 dalį.

⁽²¹⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 13 straipsnio 3 dalį.

⁽²²⁾ Žr. 2 išnašą.

⁽²³⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 13 straipsnio 4 dalį.

Reikalavimai, kad gaivinimo planuose reikia atsižvelgti į visų suinteresuotų subjektų, kuriems planas gali turėti įtakos, interesus, ir užtikrinti, kad tarpuskaitos narių pozicijos PSS atžvilgiu būtų ribojamos, turėtų būti perkelti iš priedo į pagrindinį pasiūlyto reglamento tekstą dėl svarbaus tokių reikalavimų pobūdžio.

Galiausiai pertvarkymo planuose reikėtų nurodyti nuostolių paskirstymo priemonių eiliškumą. Atsižvelgiant į tai, kaip svarbu, kad tarpuskaitos dalyviai galėtų kaip įmanoma tiksliau pamatuoti, valdyti ir kontroliuoti jų galimas pozicijas pertvarkymo atveju, pirmenybė turėtų būti suteikiama priemonėms, kurias galima visiškai kiekybiškai įvertinti *ex ante* (pavyzdžiui, reikalavimams pateikti piniginių išteklių, kuriems taikoma viršutinė (angl. *capped cash calls*)), o ne kitoms nuostolių paskirstymo priemonėms, kurių galimoms sumoms didelę įtaką darys rinkos pokyčiai ir turimos pozicijos nežinomu momentu ateityje pradėjus gaivinimą.

2.3.2. Gaivinimo planų vertinimas

ECB pritaria pertvarkymo institucijos vaidmeniui įvertinti gaivinimo planą, kad būtų nustatytos bet kokios priemonės, kurios galėtų turėti neigiamą poveikį PSS sėkmingo pertvarkymo galimybei, ir šiais klausimais teikti rekomendacijas kompetentingoms institucijoms⁽²⁴⁾. Tai ypatingos svarbos apsaugos priemonė, kadangi PSS gaivinimo planai laikomi pirmine priemone pertvarkant PSS. Siekiant užtikrinti, kad ši nuostata būtų taikoma veiksmingai, ECB rekomenduoja patikslinti, kad pertvarkymo institucija gali atlikti peržiūrą ne tik tvirtinant pirminį gaivinimo planą, bet taip pat ir vėlesniame etape, kai pertvarkymo institucija atlieka arba atnaujina savo PSS sėkmingo pertvarkymo galimybės vertinimą. Tai svarbu, nes tikėtina, kad pertvarkymo institucijos atliks pertvarkymo planavimą ir sėkmingo pertvarkymo galimybės vertinimus tik po to, kai PSS gaivinimo planai bus užbaigti.

2.3.3. Gaivinimo planų koordinavimo tvarka

ECB mano, kad su gaivinimo planais susijusi balsavimo procedūra, kurią naudos kolegijos, įsteigtos pagal Reglamentą (ES) Nr. 648/2012⁽²⁵⁾, turėtų būti suderinta su to reglamento 17 straipsnio 4 dalyje ir 19 straipsnyje įtvirtinta procedūra dėl kolegijos nuomonių. Nurodžius, kad per nustatytą laikotarpį kolegijai nepriėmus vieningo sprendimo⁽²⁶⁾, bus reikalinga dviejų trečdalių kolegijos balsų dauguma norint inicijuoti EVPRI tarpininkavimą, kolegija bus veiksmingiau skatinama priimti sprendimus laiku, taip sumažinant EVPRI tarpininkavimo poreikį kolegijos nuomonei priimti. Be to, tokiu būdu būtų labiau įtrauktos visos susijusios kompetentingos institucijos, kurioms galėtų turėti poveikį kolegijos sprendimai.

2.4. Pertvarkymo planavimas

2.4.1. Pertvarkymo planų turinys

Vadovaujantis 2.3.1 dalyje išdėstytais ECB pasiūlymais dėl gaivinimo planų turinio, ECB mano, kad pertvarkymo planuose turėtų būti dar labiau atskiriami žlugimo scenarijai, kurie nesusiję su tarpuskaitos nario išsipareigojimų neįvykdymu⁽²⁷⁾. Panašiai, siekiant užtikrinti, kad pertvarkymo planai tinkami visiems atitinkamiems scenarijams, kai įvykiai peržengia ekstremalias, bet tikėtinas sąlygas, pertvarkymo planuose, kiek tai susiję su išsipareigojimų neįvykdymo atvejais, turėtų būti atsižvelgiama ne tik į vieno ar daugiau PSS išsipareigojimų neįvykdymą⁽²⁸⁾, tačiau taip pat ir ne mažiau kaip trijų tarpuskaitos narių, kurių atžvilgiu PSS turi didžiausias pozicijas, išsipareigojimų neįvykdymą, kadangi PSS pagal Reglamentą (ES) Nr. 648/2012 ir taip turi turėti pakankamai finansinių išteklių, kad galėtų atlaikyti ne mažiau kaip dviejų tarpuskaitos narių, kurių atžvilgiu PSS turi didžiausias pozicijas, galimą išsipareigojimų neįvykdymą.

⁽²⁴⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 10 straipsnio 4 dalį.

⁽²⁵⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 12 straipsnio 2–5 dalis.

⁽²⁶⁾ Tai reikštų, kad jei dviejų trečdalių kolegijos narių dauguma išreikštų neigiamą nuomonę dėl gaivinimo plano, bet kuri atitinkama institucija galėtų perduoti šį klausimą EVPRI tarpininkavimui.

⁽²⁷⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 13 straipsnio 3 dalį.

⁽²⁸⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 13 straipsnio 3 dalies a punkto i papunktį.

ECB pritaria reikalavimui, kad pertvarkymo plane nenumatoma galimybė pasinaudoti nepaprastą viešąja finansine parama, centrinio banko skubia pagalba likvidumui padidinti ar centrinio banko pagalba likvidumui padidinti, kuri teikiama nestandartinėmis užtikrinimo, termino ir palūkanų normų sąlygomis⁽²⁹⁾. Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad svarbu nesukelti galimų mokesčių mokėtojų nuostolių pertvarkant PSŠ, ECB rekomenduoja, kad pasiūlytame reglamente būtų aiškiai reikalaujama, kad pertvarkymo institucija apdairiai keltų prielaidas dėl finansinių išteklių, kurių gali reikėti pertvarkymo tikslams pasiekti, ir dėl išteklių, kurie tikimasi, kad bus prieinami pradendant pertvarkymą pagal PSŠ taisykles arba susitarimus.

Siekiant užtikrinti didesnę esminių pertvarkymo plano aspektų⁽³⁰⁾ ir tarptautinių standartų nuoseklumą, ECB rekomenduoja įtraukti šiuos punktus į minimalų pertvarkymo planų turinį:

- Numatomas PSŠ finansinių išteklių papildymo laikotarpis (t. y. išpareigojimų neįvykdymo fondas ir reguliuojamas kapitalas).
- Bendrojo požiūrio ir sprendimų priėmimo procesų, kurių pagrindinėse pertvarkymo srityse turi laikytis pertvarkymo institucija, siekdama skatinti planavimą ir padidinti skaidrumą suinteresuotiesiems subjektams dėl ateityje taikytinų pertvarkymo veiksmų, apibūdinimas⁽³¹⁾. Tai turėtų apimti: a) pertvarkymo institucijos būsimą požiūrį dėl pertvarkymo pradžios, įskaitant pagrindinius rodiklius, kurie turėtų įtakos pertvarkymo institucijos sprendimui, ar taikyti PSŠ pertvarkymą pagal skirtingus scenarijus: kai pertvarkymas susijęs su išpareigojimų neįvykdymu ir kai nesujęs su išpareigojimų neįvykdymu; ir b) bendrą požiūrį (tokia apimtimi, kiek pertvarkymo institucijai reikia nukrypti nuo PSŠ taisyklių ir susitarimų), kurio laikytųsi pertvarkymo institucija apskaičiuodama ir paskirstydama nuostolius, įskaitant tikėtiną pasirinkimą ir veiksmų seką dėl skirtingų nuostolių paskirstymo priemonių, ir kaip pertvarkymo institucija tikisi taikyti apsaugos priemonę, pagal kurią nė vieno kreditoriaus padėtis neturi būti blogesnė nei bankroto atveju, ir įvertinti nuostolius, kurie būtų patiriami priešingu atveju, t. y. jeigu PSŠ bankrutuotų, o ne būtų pertvarkoma.
- Tvarkos, kurios būtų laikomasi keičiantis informacija pertvarkymo metu pertvarkymo kolegijoje, aprašymas⁽³²⁾.

ECB pritaria aplinkybei, kad pagal pasiūlytą reglamentą pertvarkymo planų techninės detalės būtų numatytos rengiant TRS⁽³³⁾. Tačiau ECB pabrėžia, kad šie TRS turėtų būti rengiami glaudžiai bendradarbiaujant su ECBS, įskaitant ECB, kai jis vykdo savo su rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros uždavinius, ir EBI. ECBS dalyvavimas ypač svarbus atsižvelgiant į emisijos centrinių bankų pagrindinį vaidmenį skatinant nuolatinę prieigą prie ypatingos svarbos mokėjimų ir atsiskaitymo paslaugų ir teikiant likvidumą pagal jų atitinkamus įgaliojimus.

2.4.2. Pertvarkymo planų koordinavimo tvarka

Vadovaujantis 2.3.3 dalyje išdėstytais ECB pasiūlymais dėl gaivinimo planų koordinavimo tvarkos, ECB mano, kad balsavimo tvarka, kurią naudos pertvarkymo kolegija dėl pertvarkymo planų⁽³⁴⁾, turėtų būti suderinta su tvarka, nustatyta Reglamento (ES) Nr. 648/2012 17 straipsnio 4 dalyje ir 19 straipsnyje.

2.5. Sėkmingo pertvarkymo galimybė

2.5.1. Sėkmingo pertvarkymo galimybės vertinimų turinys

ECB mano, kad techniniai klausimai, kuriuos turi apsvarstyti pertvarkymo institucija atlikdama PSŠ sėkmingo pertvarkymo galimybės vertinimą, turėtų būti nustatyti TRS, o ne pasiūlyto reglamento priede⁽³⁵⁾. Šie TRS turėtų būti rengiami glaudžiai bendradarbiaujant su ECBS, įskaitant ECB, kai jis vykdo savo su rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros uždavinius, ir EBI.

⁽²⁹⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 13 straipsnio 4 dalį.

⁽³⁰⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 13 straipsnio 6 dalį.

⁽³¹⁾ Žr. FSV gairių dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo planavimo (angl. *Guidance on Central Counterparty Resolution and Resolution Planning*) 7.5 skirsnio i ir v dalis.

⁽³²⁾ Ten pat, 7.5 skirsnio xiii dalis.

⁽³³⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 13 straipsnio 8 dalį.

⁽³⁴⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 15 straipsnį.

⁽³⁵⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 16 straipsnio 4 dalį.

ECB pritaria, kad pertvarkymo institucija turėtų teisę reikalauti PSŠ atidėti išteklius, kad padidintų nuostolių padengimo, rekapitalizavimo ir iš anksto finansuotų išteklių papildymo pajėgumą, jeigu prieinamas pertvarkymo finansavimas būtų nepakankamas⁽³⁶⁾. Kad būtų galima veiksmingai naudotis šia teise, sėkmingo pertvarkymo galimybės vertinimo metu TRS turėtų būti nurodyti minimalūs kriterijai, į kuriuos turėtų atsižvelgti pertvarkymo institucijos, vertindamos PSŠ pertvarkymo finansavimo pakankumą. Šiuo metu pasiūlytame reglamente į šį klausimą nėra atsižvelgta⁽³⁷⁾. Pertvarkymo institucija turėtų atsižvelgti bent jau į šiuos elementus⁽³⁸⁾:

- tuo atveju, kai pertvarkymo scenarijus susijęs su išsipareigojimu neįvykdymu: a) rizikos charakteristika, sudėtingumas ir netikrumas dėl produktų, kurių tarpusukaita atlikta, taip pat kainų ir susijusi galima paklaida dėl pirminio įkaito perviršio ir kintamosios garantinės įmokų srautų skaičiavimų; b) pagrindinės rinkos esant nepalankioms sąlygoms dydis, struktūra ir likvidumas; c) išsipareigojimų nevykdančių tarpusukaitos narių, kurių išsipareigojimai būtų padengti iš prieinamų iš anksto finansuotų ir paskirtų išteklių pagal ekstremalias, bet tikėtinas sąlygas, skaičius; d) tokių priemonių, kaip dalinis nutraukimas ir kintamosios garantinės įmokos naudos mažinimas, prieinamumas ir galimas poveikis paveiktiems tarpusukaitos dalyviams; ir e) nefinansuotų susitarimų patikimumas, kiek tai susiję su atitinkamu galimais PSŠ poreikiams; ir
- papildomai visų rūšių nuostolių atveju PSŠ pakeičiamumas tose rinkose, kuriose jos veikia, ir bet kokių papildomų susitarimų patikimumas, tokių kaip draudimo susitarimai arba patronuojančių įmonių garantijos, kurios būtų prieinamos nepadengtiems kredito nuostoliams padengti.

Be to, kadangi bet kuri pertvarkymo institucijos reikalavimą pagal 17 straipsnio 7 dalies 1 punktą, kad PSŠ išleistų išsipareigojimus, kuriems gali būti taikoma gelbėjimo privačiomis lėšomis priemonė, kaip nuostolių padengimo priemonė, gali būti sunku suderinti su PSŠ, kaip rizikos valdytojo, vaidmeniu ir veiklos modeliu, prieš pradedant naudotis tokiu įgaliojimu, turėtų būti atliktas išsamus poveikio vertinimas.

Galiausiai, rengiant TRS dėl sėkmingo pertvarkymo galimybės vertinimo, EVPRI turėtų atsižvelgti į būsimus FSV parengtus vertinimus ar ataskaitas dėl PSŠ pertvarkymo finansinių išteklių⁽³⁹⁾.

2.5.2. Sėkmingo pertvarkymo galimybės vertinimo koordinavimo tvarka

Vadovaujantis 2.3.3 ir 2.4.2 dalyse išdėstytais ECB pasiūlymais dėl gaivinimo ir pertvarkymo planų koordinavimo tvarkos, ECB mano, kad balsavimo tvarka, kuria vadovausis pertvarkymo kolegija dėl sėkmingo pertvarkymo galimybės vertinimo⁽⁴⁰⁾, turėtų būti suderinta su tvarka, nustatyta Reglamento (ES) Nr. 648/2012 17 straipsnio 4 dalyje ir 19 straipsnyje.

2.6. Pertvarkymas

2.6.1. Pertvarkymo tikslai

ECB mano, kad pertvarkymo tikslas apsaugoti viešąsias lėšas kiek įmanoma sumažinant nepaprastosios viešosios finansinės paramos teikimo galimybę⁽⁴¹⁾ turėtų būti išplėstas, aiškiai įtraukiant nuorodą dėl galimų mokesčių mokėtojų nuostolių rizikos sumažinimo, kadangi laikini viešojo finansavimo susitarimai gali būti parengti skirtingais būdais, kiek tai susiję su apsauginėmis priemonėmis, skirtomis sumažinti galimą mokesčių mokėtojams tenkančią riziką.

⁽³⁶⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 17 straipsnio 7 dalies 1 punktą.

⁽³⁷⁾ Žr. pasiūlyto reglamento priedo C skirsnį dėl klausimų, į kuriuos pertvarkymo institucija turėtų atsižvelgti atlikdama PSŠ sėkmingo pertvarkymo galimybės vertinimą.

⁽³⁸⁾ Žr. FSV gairių dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo planavimo (angl. *Guidance on Central Counterparty Resolution and Resolution Planning*) 6 skirsnį.

⁽³⁹⁾ FSV ir toliau tęs savo veiklą dėl PSŠ pertvarkymo finansinių išteklių ir remiantis tolesne analize ir patirtimi, gauta planuojant pertvarkymą, iki 2018 m. pabaigos nuspręš, ar yra poreikis papildomoms rekomendacijoms. Žr. FSV ataskaitos, nurodytos 2 išnašoje, įžangą.

⁽⁴⁰⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 18 straipsnį.

⁽⁴¹⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 21 straipsnio 1 dalies d punktą.

2.6.2. Pertvarkymo sąlygos

Kadangi *ex ante* labai sunku nustatyti ribą tarp gaivinimo ir pertvarkymo, o laiku pradėti pertvarkymą yra ypač svarbu, kad būtų užtikrintas veiksmingas pertvarkymas ir būtų išvengta bet kokio nereikalingo ekonominės vertės sumažėjimo, yra būtina, kad laikotarpiu iki pertvarkymo kompetentingos institucijos ir pertvarkymo institucijos glaudžiai bendradarbiautų. Todėl ECB mano, kad kompetentinga institucija nedelsdama ir savo iniciatyva turėtų pateikti pertvarkymo institucijai bet kokią informaciją, iš kurios galima spręsti, kad PSS žlunga arba galėtų žlugti, o ne tik atsakyti į prašymus pateikti informaciją, gautus iš pertvarkymo institucijos⁽⁴²⁾.

Be to, atsižvelgiant į sisteminio stabilumo palaikymo tikslą, vienas iš prioritetų PSS gaivinimo ir pertvarkymo atveju yra išvengti neprognozuojamų ir didelių nuostolių PSS tarpuskaitos nariams. PSS gaivinimas ir pertvarkymas nebus veiksmingas, jeigu jis remsis prielaida, kad tarpuskaitos nariai bus pajėgūs vykdyti reikšmingus mokėjimo išpareigojimus. Potencialus kitų tarpuskaitos narių žlugimas dėl staigių pozicijų, kurių jie nebegali valdyti, taip pat gali padidinti esamą įtampą finansų sistemoje, ypač atsižvelgiant į PSS tarpusavio sąsajas. Dėl to nuostolių paskirstymo priemonės, susijusias su labai didelėmis nenumatytomis išlaidomis tarpuskaitos dalyviams, turėtų naudoti pertvarkymo institucija, o ne pati PSS pertvarkymo metu. Tikėtina, kad pertvarkymo institucija geriau nei PSS gali įvertinti konkrečios įvykių tėkmės galimas pasekmes finansiniam stabilumui. Tokiame kontekste ECB rekomenduoja pasiūlytame reglamente patikslinti, kad pertvarkymo institucija yra įgaliota imtis pertvarkymo veiksmų tais atvejais, kai PSS: a) negali arba tikėtina, kad negalės atkurti suderintos knygos ir paskirstyti nuostolių; arba b) galės atkurti suderintą knygą ir paskirstyti nepadengtus nuostolius tik jeigu bus atlikti pertvarkymo veiksmai, dėl kurių PSS tarpuskaitos nariai gali patirti didelių ir nuspėjamų nuostolių.

2.6.3. Pertvarkymo priemonės

Siekiant sumažinti moralinę riziką ir galimus mokesčių mokėtojų nuostolius, Vyriausybės lygmens finansinio stabilizavimo priemonių⁽⁴³⁾ naudojimas turėtų būti ne tik tvirtinimas pagal Sąjungos valstybės pagalbos sistemą⁽⁴⁴⁾, bet turėtų priklausyti ir nuo patikimų mechanizmų, kad laiku ir visapusiškai būtų atgauti bet kokie suteikti ištekliai.

Dėl pozicijų paskirstymo priemonių ECB mano, kad iš principo pirmenybė turėtų būti teikiama ne visiškam, o daliniam nutraukimui, kadangi pagrindinis pertvarkymo tikslas yra išsaugoti PSS ypatingos svarbos funkcijų tęstinumą. Todėl ECB rekomenduoja, kad visiškas nutraukimas turėtų būti taikomas tik tokiais atvejais, kai pertvarkymo institucija mano, kad nėra jokio kito būdo, kuriuo būtų pasiektas geresnis rezultatas finansinio stabilumo požiūriu.

2.6.4. Pertvarkymo finansavimas

Kadangi pagrindinis pasiūlyto reglamento tikslas yra išvengti mokesčių mokėtojų nuostolių pertvarkant PSS, ECB mano, kad nuostatose dėl Vyriausybės lygmens finansinio stabilizavimo priemonių nepakankamai aiškiai nurodytos būtinos apsaugos priemonės. Kaip nurodyta tarptautinėse FSV gairėse⁽⁴⁵⁾, pasiūlytame reglamente kaip viena iš sąlygų panaudoti Vyriausybės lygmens finansinio stabilizavimo priemones, kaip kraštutinę priemonę, turėtų būti bent jau įtrauktas reikalavimas, kad pertvarkymo institucijos: a) apibrėžtų aiškų visų suteiktų išteklių atgavimo tvarkaraštį; ir b) užtikrintų, kad būtų sudaryti veiksmingi ir patikimi susitarimai dėl tokių išteklių atgavimo. Šiame kontekste ECB taip pat mano, kad išlaidų, patirtų dėl Vyriausybės lygmens finansinio stabilizavimo priemonių naudojimo⁽⁴⁶⁾, atgavimas turėtų būti išplėstas. ECB pritaria dabartiniam pasiūlymui, kad išlaidos

⁽⁴²⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 22 straipsnio 1 dalį.

⁽⁴³⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 27 straipsnį.

⁽⁴⁴⁾ Pagal 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema ir iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 82/891/EEB, direktyvos 2001/24/EB, 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2005/56/EB, 2007/36/EB, 2011/35/ES, 2012/30/ES bei 2013/36/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 190) 2 straipsnio 1 dalies 53 punkte nustatytą apibrėžimą tai suprantama kaip „sistema, nustatyta SESV 107, 108 bei 109 straipsniais ir reguliavimo teisės aktais, taip pat visais Sąjungos teisės aktais, įskaitant gaires, komunikatus ir pranešimus, priimtus pagal SESV 108 straipsnio 4 dalį arba 109 straipsnį“.

⁽⁴⁵⁾ Žr. FSV gairių dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo planavimo (angl. *Guidance on Central Counterparty Resolution and Resolution Planning*) 6 skirsnį.

⁽⁴⁶⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 27 straipsnio 9 dalį.

pirmiausia turėtų būti atgaunamos iš pertvarkomos PSŠ, jos pirkėjo arba iš pajamų, gautų nutraukus laikino subjekto veiklą. Tačiau šių šaltinių gali neužtekti, kad būtų padengtos visos patirtos išlaidos. Todėl pertvarkymo institucijos turėtų siekti *ex post* viešųjų lėšų atgavimo iš tarpuskaitos narių pagal PSŠ taisykles ir susitarimus, taip sumažinant finansiniam stabilumui kylančią riziką.

2.7. *Principas, kad nė vieno kreditoriaus padėtis neturi būti blogesnė nei bankroto atveju*

Principas, kad nė vieno kreditoriaus padėtis neturi būti blogesnė nei bankroto atveju, yra kertinė apsaugos priemonė, kuria užtikrinama, kad PSŠ dalyviai, akcininkai ir kiti kreditoriai nebūtų traktuojami nepalankiau pertvarkymo metu, nei hipotetinio alternatyvaus scenarijaus atveju, kai pertvarkymo institucija nebūtų įsikišusi, o PSŠ būtų likviduota pagal atitinkamą taikomą bankroto teisės aktą. Tuo pačiu metu svarbu, kad vertinimo metodika, kuria pagrįstas principo, kad nė vieno kreditoriaus padėtis neturi būti blogesnė nei bankroto atveju, taikymas, tinkamai atspindėtų veiklos tęstinumo vertę viso PSŠ pertvarkymo metu, kad būtų išvengta suinteresuotų subjektų reikalavimų dėl pernelyg didelės kompensacijos. Teisingo ir subalansuoto požiūrio poreikis šiuo atveju grindžiamas susijusia rizika viešajam sektoriui, kuriame finansinė našta galiausiai tenka mokesčių mokėtojams. Tinkamai atsižvelgti į tikrąją veiklos tęstinumo vertę viso PSŠ pertvarkymo metu yra labai svarbu PSŠ pertvarkymo kontekste, kuris numatoma, kad vyktų tik esant ypatingai nepalankiems rinkos įvykiams, kai PSŠ ypatingos svarbos funkcijų sutrikdymas greičiausiai būtų susijęs su didelio masto finansinės vertės sunykimu ir labai ribotomis galimybėmis dėl dvišalės tarpuskaitos alternatyvų.

Šiomis aplinkybėmis ECB mano, kad teisingas PSŠ vertinimas taikant principą, kad nė vieno kreditoriaus padėtis neturi būti blogesnė nei bankroto atveju, turėtų būti vykdomas ne tik vertinant turtą ir įsipareigojimus, įtrauktus į PSŠ balansą tuo momentu, kai pradedamas pertvarkymas, tačiau turėtų būti grindžiamas išsamesniu ir tikroviškesniu PSŠ vertės vertinimu jos likvidavimo atveju, atsižvelgiant į nuostolius, pakeitimo sąnaudas ir vertės sumažėjimą, kurie atsirastų dėl PSŠ paslaugų sustabdymo ar jos likvidavimo.

2.8. *Techninės pastabos ir redagavimo pasiūlymai*

Kai ECB rekomenduoja iš dalies keisti pasiūlytą reglamentą, konkretūs redagavimo pasiūlymai kartu su aiškinamuoju tekstu pateikiami atskirame techniniame darbo dokumente. Techninis darbo dokumentas anglų kalba pateiktas ECB interneto svetainėje.

Priimta Frankfurte prie Maino 2017 m. rugsėjo 20 d.

ECB Pirmininkas

Mario DRAGHI
